

Kali-bemestingsbeleid in een bouwplan met consumptieaardappelen op kleigronden

Dr. ir. Ch. H. Henkens – Consulent voor Bodem- en Bemestingsvraagstukken te Wageningen, en ir. J. Prummel – Instituut voor Bodemvruchtbaarheid te Haren (Gr.)

Het kali-bemestingsbeleid moet er op gericht zijn een zo hoog mogelijk financieel resultaat te bereiken. Dit betekent dat in de eerste plaats economisch dure gewassen bemest moeten worden, die bovendien hoge eisen aan de kalivoorziening stellen. Het ligt daarom voor de hand de aardappelen in een bouwplan extra ruim met kali te bemesten, om het risico van een tekort te verminderen, ten koste van de bemesting aan minder dure gewassen in het bouwplan. Zoals bekend vragen aardappelen bovendien veel kali in verband met de blauwgevoeligheid.

In Nederland worden de richtlijnen voor de bemesting op basis van grondonderzoek gegeven. Deze richtlijnen zijn gemiddelden verkregen op een groot aantal proefvelden. Op een aantal velden zal dus meer nodig zijn, op andere velden minder dan het gegeven advies. Een voorbeeld hiervan wordt gegeven in figuur 1. In deze figuur wordt het verband gegeven tussen het K-getal en de optimale kaligift voor consumptieaardappelen. De getrokken lijn geeft het advies weer, zoals dat in 1958 bij verschillende K-getallen werd gegeven. Hierbij moet worden opgemerkt dat het huidige bemestingsadvies ca. 70 kg hoger is.

Hoewel opvolging van het bemestingsadvies dus gemiddeld voor alle gronden het beste financiële resultaat geeft, hoeft dit niet het geval te zijn voor ieder afzonderlijk perceel of bedrijf. Er zullen altijd percelen zijn waar meer gegeven moet worden dan het advies aangeeft, terwijl op andere percelen met minder kan worden volstaan.

Een zwaardere bemesting dan nodig is voor de opbrengst brengt extra kosten met zich mee voor de kalibemesting. Dit telt echter minder zwaar, omdat de kalimeststoffen betrekkelijk goedkoop zijn. Een opbrengstdepressie door teveel aan kali treedt alleen op als de magnesiumvoorziening niet in orde is. Een tekort aan kali geeft echter opbrengstverlies. Dit laatste is nadeliger dan het eerste.

Het risico van opbrengstderging bij aardappelen kan men verkleinen door de kalibemesting van de drie er op volgende gewassen reeds te geven aan de aardappelen. Door deze zwaardere bemesting bij de aardappelen wordt de kans op te lage opbrengsten sterk verkleind, terwijl als gevolg van het stijgen van de kalitoestand de er op volgende gewassen geen risico lopen.

Tabel 1 Richtlijnen voor de kalibemesting bij verschillende kalitoestand van de grond per gewas en bij bouwplanbemesting

K-getal	Bemesting per gewas				Bouwplanbemesting*
	aard.	granen	bieten	granen	
< 11	380	110	160	110	760
11/12	330	80	140	80	630
13/15	280	50	120	50	500
16/20	230	20	80	20	350
21/26	170	0	40	0	210
27/34	110	0	0	0	110
> 34	60	0	0	0	60

* Bemesting aan aardappelen; de drie volgende gewassen (granen en bieten) geen kalibemesting

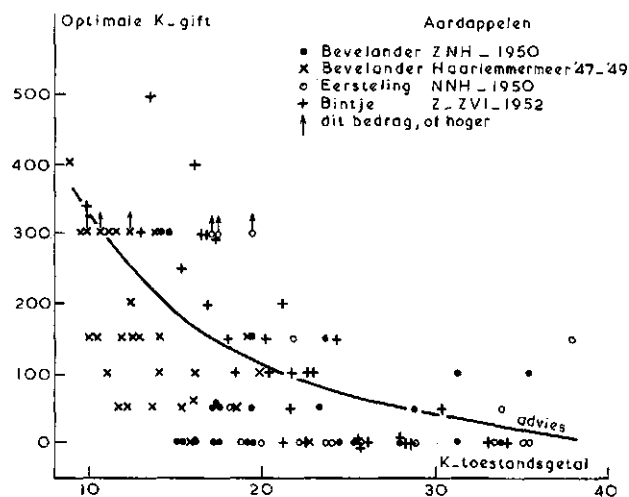

Fig. 1 Het verband tussen K-getal en de optimale kaligift voor consumptieaardappelen

In tabel 1 is de geadviseerde hoeveelheid K_2O bij verschillende kaligetallen aangegeven, zowel bij een bemesting per gewas als bij bouwplanbemesting.

Bij de verbouw van consumptieaardappelen zijn wij echter niet alleen geïnteresseerd in de opbrengst, maar ook in de blauwgevoeligheid. Uit het artikel van Alblas (gepubliceerd in Bedrijfsontwikkeling juni 1973) blijkt dat de blauwgevoeligheid van aardappelen geringer is als de kalitoestand van de grond hoger is. Prummel laat in hetzelfde nummer zien dat het mogelijk is door hoge kaligiften de blauwindex te verlagen. Uit de genoemde resultaten van Prummel blijkt dat een bouwplanbemesting alléén bij lagere toestanden onvoldoende is. Het aantal proefvelden (4) is te gering om met voldoende nauwkeurigheid de gewenste toeslag op de bouwplanbemesting vast te stellen. Gezien de door Alblas vermelde samenhang tussen de blauwindex van de aardappelen en de kalitoestand van de grond lijkt ons de in tabel 2 vermelde schatting van de benodigde

hoeveelheid kali in afhankelijkheid van het K-getal om beneden een blauwindex 10 te komen, verantwoord. Uit tabel 2 blijkt dat om een lage blauwindex te krijgen een toeslag op de bouwplanbemesting gegeven moet worden. Indien men de in tabel 2 genoemde hoeveelheden kali aan de aardappelen geeft, behoeft men de drie gewassen die na de aardappelen komen niet met kali te bemesten. Een uitzondering moet misschien gemaakt worden voor spinazie als 3e gewas na de aardappelen. Dit najaar zal het bemestingsadvies voor consumptieaardappelen in deze geest worden aangepast.

Deze grote hoeveelheden kali moeten uiteraard in verband met de kans op zoutschade in het najaar worden gegeven. De bemonstering kan dan het beste geschieden in het graanjaar voorafgaande aan de aardappelen. Deze zware bemestingen bij aardappelen zullen wel tot gevolg hebben dat met name op de zavelgronden meer aandacht aan magnesium moet worden besteed. In een van de volgende

nummers van dit blad zal worden stilgestaan bij de magnesiumvoorziening op klei-bouwland.

Tabel 2 Geschatte benodigde hoeveelheden kali bij verschillende kali-getallen om een blauwindex < 10 te bereiken op zeekleigronden

K-getal	kg K ₂ O aan consumptieaardappelen		
	(bouwplanbemesting +		toeslag)
< 11	1000	760	+ 240
11/12	870	630	+ 240
13/15	700	500	+ 200
16/20	500	350	+ 150
21/26	310	210	+ 100
27/34	160	110	+ 50
> 34	110	60	+ 50